

VIRTUAL STOCK EXCHANGE

I. Общо описание

Virtual Stock Exchange е симулация на онлайн брокер, предлагащ виртуално (в смисъла на "не-истинско") търгуване на ценни книжа от главните фондови борси на САЩ. Използва се от над 2000 колежа, университети и гимназии като част от учебния им процес.

Философията зад Virtual Stock Exchange е симулиране на фондов пазар, възможно най-близък до истинския, с цел по-добро разбиране на работата на фондовите пазари. Симулацията е създадена от възпитаник на Cornell and Stanford University през 1997 г., опитващ се да въведе повече активни методи в обучението на студенти и инвеститори.

Играта се провежда по доста гъвкави и отворени по своята същност условия. Обучаваните се разделят на екипи (поемащи роля на дилърски отдел на средномалка компания) или играят поотделно (поемащи роля на множество дребни инвеститори). Игровата цел е към края на игровия период притежаваният от тях инвестиционен портфейл да е с най-голяма капитализация.

Периодът на разиграване се измерва в дни и се определя от инструктора - например може да бъде проведена за пет дни, а може и за три месеца. Следвайки концепцията за възможно най-точно пресъздаване на реалната обстановка, един час в играта отговаря точно на един час от реалната борсова търговия.

Състезаващите се на практика могат да търгуват/избират с огромен спектър от ценни книжа - всички акции и дялове на взаимни фондове. Корпоративни облигации, държавни ценни книжа (ДЦК), фючърсите и опциите не са все още достъпни за търговия. При отчитане на крайния резултат симулацията засега не отчита изплатените дивиденди по акциите.

Учебното съдържание може да се определи като придобиване на практически умения за търгуване, като същевременно осъзнаване на необходимост за попълване на теоритическите познания. Като допълнителна част от учебния процес трябва да се отчете инетраактивната комуникация между състезателите, която подпомага процесите на автодидактика.

II. Регистрация.

Начинът на провеждане на играта е много лесен и достъпен. Първото нещо, което трябва да се направи, за да започнете играта, е да се регистрирате. Използвайте следните стъпки:

1. Отивате на адреса на играта в Интернет:

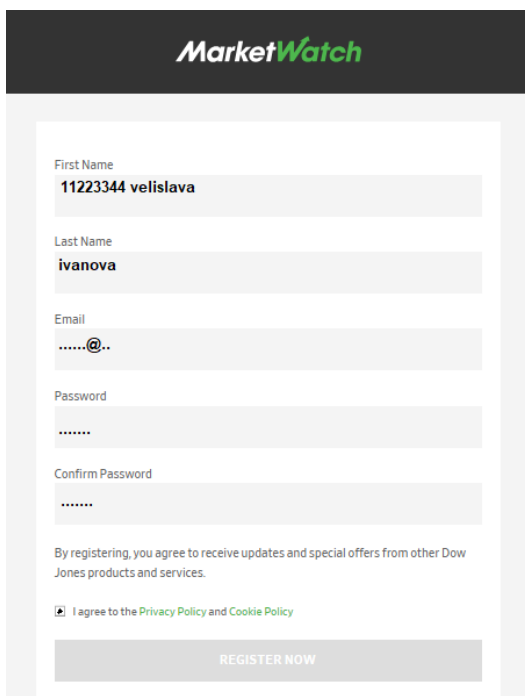
<http://marketwatch.com/game/>

2. Избирате "SIGNUP" от горния десен ъгъл.

3. В появилата се регистрационна форма попълнете полетата както следва: **ВАШЕТО ПЪРВО ИМЕ (First name) ЗАДЪЛЖИТЕЛНО** да започва с вашия факултетен номер. Ако не ви стигне място за пълно изписване на имената, ги изписвате докъдето можете. Например Велислава Иванова с факултетен номер 11223344, трябва да се регистрира така:

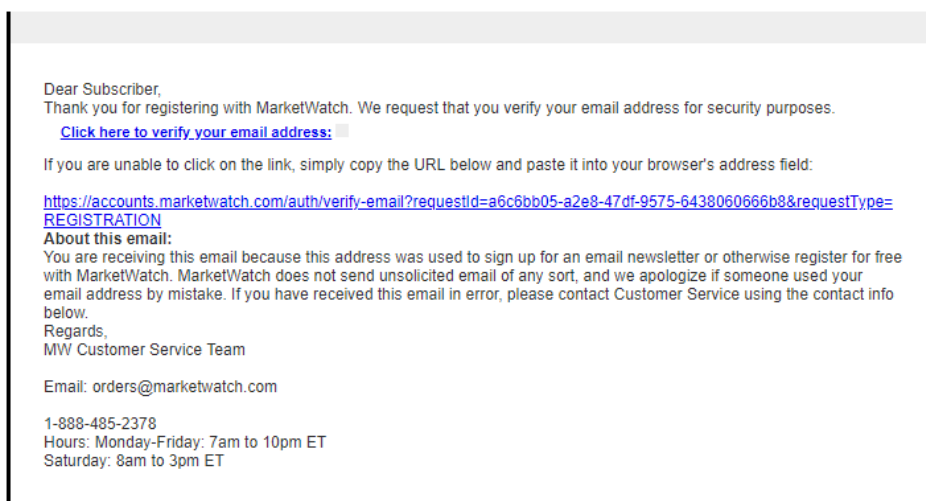
First name: 11223344 velislava

Last name: ivanova

The image shows a registration form for MarketWatch. The form is titled "MarketWatch" at the top. It contains several input fields: "First Name" with the value "11223344 velislava", "Last Name" with the value "ivanova", "Email" with a placeholder ".....@..", "Password" with a placeholder ".....", and "Confirm Password" with a placeholder ".....". Below the fields, there is a checkbox labeled "I agree to the Privacy Policy and Cookie Policy" which is checked. At the bottom of the form, there is a button labeled "REGISTER NOW".

4. След като попълните формата и натиснете "Register now", на посочения от вас е-майл адрес ще получите писмо за потвърждение (съдържа линк, на който трябва да кликнете за да потвърдите своята регистрация).

5. След като регистрацията завърши успешно, отново отивате на адреса на

<http://marketwatch.com/game/>

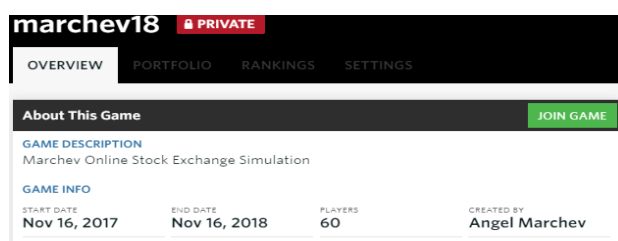
6. Кликнете върху "Log In"и напишете вашето потребителско име и избраната от вас лична парола в появилото се поле, и натиснете бутона "Sing In".

7. Натиснете бутона "Games" (в горната дясна част на екрана).

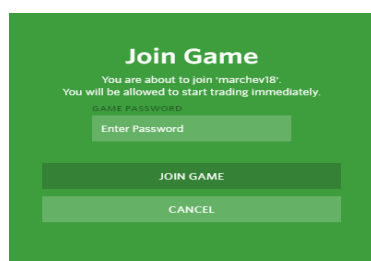
8. След като вече сте се включили в сайта, избирате "Find a game".

9. В новозаредилата се страница в полето "**Find a game:**" пишете идентификацията на играта (ще ви бъде дадена от преподавателя) и потвърждавате с ENTER или натиснете.

10. Появявя се екран с името и основните условия на играта.(Join game)

11. В полето "**Enter Password**" пишете паролата на играта и потвърждавате с ENTER. (ще ви бъде дадена от преподавателя).

III. Условия на играта.

Инструкторът е определил всички съществени правила преди началото на играта:

1. Начална и крайна дати на състезанието.
 2. Начална сума, с която всеки от състезателите разполага.
 3. Дали състезателите имат право да рестартират своя портфейл.
 4. Дали е възможно нови състезатели да се включват след началото.
 5. Дали портфейлите са публично достъпна информация.
 6. Позволени ли са късите позиции.
 7. Позволена ли е маргин сметка (в съотношение 2:1).
 8. Позволени ли са лимитирани/стопиращи поръчки.
 9. Ограничение за търгувания обем за всяка отделна сделка. Общият обем отговаря на реалния, търгуван на фондовата борса, за всяка ценна книга. Състезателите не могат да купуват повече от наличния обем, но инструкторът може да ограничи правата за търгуване на обема.
 10. Ограничения на цената на ценните книги (ако се надвиши или понижи под долния праг, с тази ценна книга не може да се търгува).
 11. Размер на комисионната. Всяка транзакция се таксува с плоска комисионна, както при повечето онлайн брокери.
 12. Лихвен процент, получаван за неинвестираните кешови позиции на играчите и лихвен процент, изплащан по задълженията по маргин сметката.
- Освен контролираните от инструктора правила (описани дотук), важат и следните **общи правила**:
13. Часове на търгуване (Trading Hours). Симулаторът работи точно както Ню Йоркската фондова борса - от 9:30 сутринта до 4:00 следобед (от 16:30 до 23:00 българско време).
 14. Класиране - във всеки един момент може да се провери класирането на състезателите от предходния ден. Класирането се отчита след затварянето на борсата.
 15. Изисквания за къси позиции. При поемане на къса позиция е

необходимо отделянето на сума за залог (както в реалния случай), за да се предпази брокерът от потенциално голямо покачване на цената и невъзможност на състезателя да покрие позицията. Изрично трябва да се упомене, когато състезателят купува, за да покрие позицията ("buy to cover"), за да се разграничи от случая, когато се купува по отделна сделка.

16. Капитализирана стойност на портфейла (за крайното класиране) се изчислява на база на цените на затваряне на последния ден от състезанието плюс размера на свободния паричен ресурс. В рамките на играта се отчитат само абсолютните суми, без да се прави анализ на поетия риск.

IV. Анализ и избор на ценни книги.

Сега вече навлизате в същинската игра. За да закупите първите си ценни книжа (ЦК) , необходимо е първо да направите своя избор след задълбочен анализ. Този избор става на базата на информация за движението на котировките на ЦК, тенденции за предстоящи промени, финансово състояние на емитента и други. Такава информация може да получите от вестници, сайтове в Internet, CNN. Известни източници на борсова информация и анализи са:

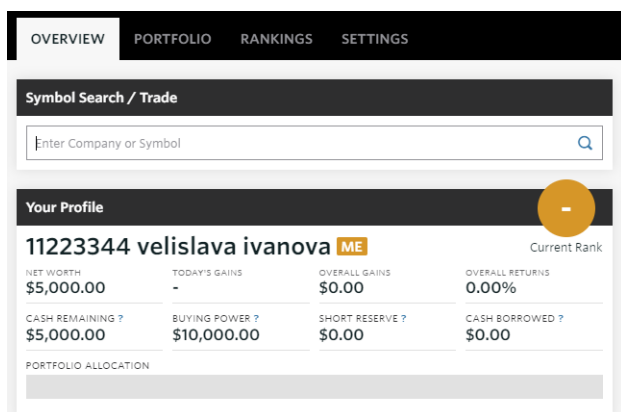
- MarketWatch: <http://www.marketwatch.com/>
- Wall Street Journal: www.wsj.com
- Yahoo Finance: finance.yahoo.com
- Daily Treasury Yield Curve Rates: <http://www.treasury.gov/resource-center/data-chart-center/interest-rates/Pages/TextView.aspx?data=yield>
- Walker Management Library: [Walker Management Library Research Links for Managerial Studies Students](#)

Дори да не използвате други сайтове, може да използвате следните раздели на Market Watch:

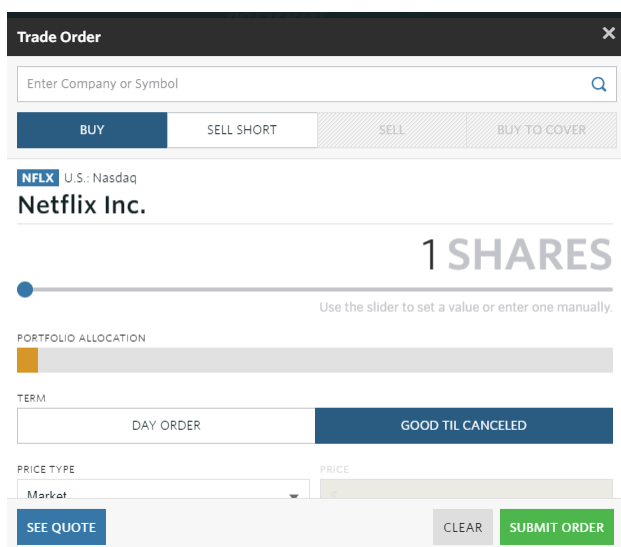
- <http://www.marketwatch.com/investing/research-tools> - помощна информация за пазарите и инструментите, търгувани на тях
- <http://www.marketwatch.com/story/newsviewer> - инструмент за търсене измежду най-съществените новини за търговията

V. Извършване на сделка.

Започвате с начален капитал от 5000,-USD. След като внимателно сте подбрали ЦК, които искате да закупите, трябва да пристъпите към конструирането на Вашия портфейл. За целта използвайте бутона “TRADING” (горе вляво). В полето първо трябва да попълните съкратеното наименование на ценната книга, например за ЦК на NETFLIX символът е NFLX и след това натискате бутона “SEARCH”. Натиснете бутона **TRADE** за ЦК, с която искате да търгувате.

Отваря се следният прозорец:

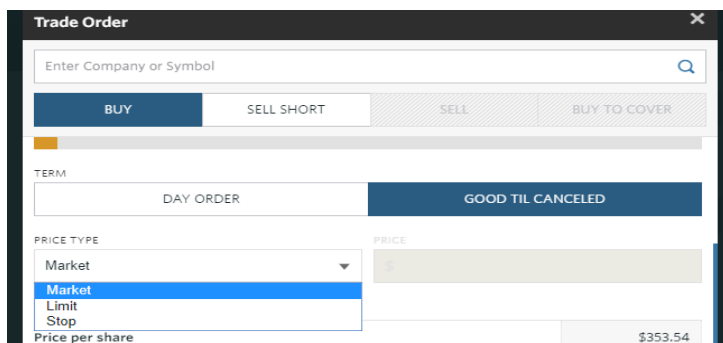

Тук избирате:

Вида на поръчката: "ORDER TYPE" Buy, Sell, Sell Short или Buy to Cover.

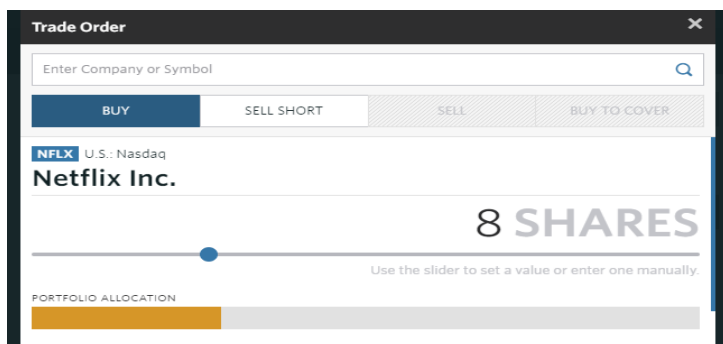
Срок на изпълнение: "TERM" "DAY ORDER" или "Good till Cancelled".

Цена на поръчката: “PRICE TYPE” – “MARKET”, “LIMIT” или “STOP”.

The screenshot shows the 'Trade Order' window. At the top, there is a search bar 'Enter Company or Symbol'. Below it are buttons for 'BUY', 'SELL SHORT', 'SELL', and 'BUY TO COVER'. The 'TERM' section has 'DAY ORDER' and 'GOOD TIL CANCELED' options. The 'PRICE TYPE' dropdown menu is open, showing 'Market', 'Limit', and 'Stop' options. The 'PRICE' field is empty, and the 'Price per share' is listed as '\$353.54'.

Брой ЦК, които желаете търгувате: “SHARES” –

The screenshot shows the 'Trade Order' window for 'Netflix Inc.' (NFLX, U.S.: Nasdaq). The number of shares is set to '8 SHARES'. A slider is visible below the number, with the text 'Use the slider to set a value or enter one manually.' Below the slider is a 'PORTFOLIO ALLOCATION' bar.

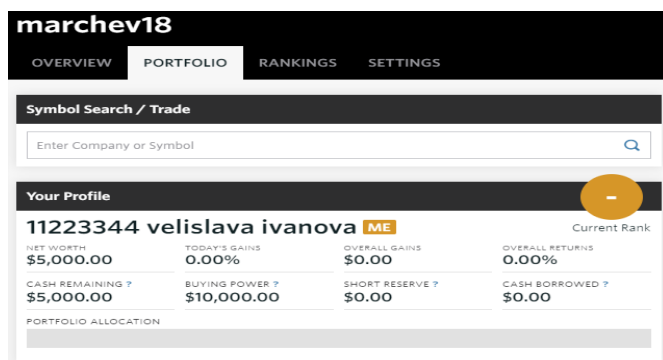
След като сте попълнили всички полета, натиснете бутона “Submit order”, за да се уверите във верността на зададените параметри

The screenshot shows the bottom part of the 'Trade Order' window. It includes a 'SEE QUOTE' button, a 'CLEAR' button, and a 'SUBMIT ORDER' button. A note above the buttons says 'Estimate based on current quote price'.

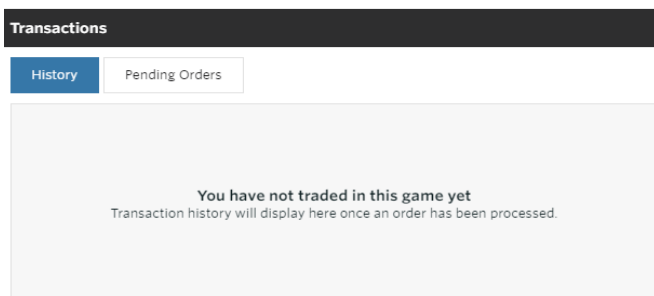
Тази информация се приема от симулацията и се изпълнява в съответствие с игровите правила. По принцип няма ограничение за броя сделки, които играчът може да сключва или сумата за сумата на всяка отделна сделка. Освен ако не са поставени такива ограничения от инструктура.

След като сте подали поръчка, тя бива отразена във Вашия портфейл. За да влезете в него, натиснете бутона “Portfolio”.

The screenshot shows the 'marchev18' portfolio page. The 'PORTFOLIO' tab is selected. The 'Your Profile' section shows the user's name '11223344 velislava ivanova [ME]' and 'Current Rank'. Below this are four columns of account information: 'NET WORTH \$5,000.00', 'TODAY'S GAINS 0.00%', 'OVERALL GAINS \$0.00', and 'OVERALL RETURNS 0.00%'. At the bottom, there are four more columns: 'CASH REMAINING ? \$5,000.00', 'BUYING POWER ? \$10,000.00', 'SHORT RESERVE ? \$0.00', and 'CASH BORROWED ? \$0.00'. A 'PORTFOLIO ALLOCATION' bar is visible at the very bottom.

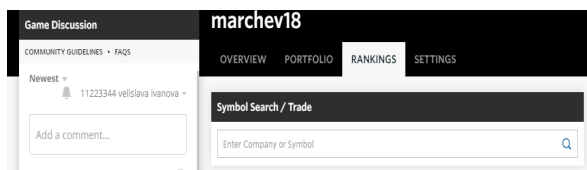
Намирайки се вече в собствения си портфейл, Вие по всяко време можете да виждате вида, броя и промяната в цените на притежаваните от Вас ЦК. Ако желаете да видите поръчките, които сте поставили, кога и дали са изпълнени, натиснете бутона “**ORDERS**”. Ако искате да проследите историята на транзакциите си, натиснете бутона “**Transactions**”.

В играта ще се състезавате с определен брой свои колеги. В зависимост от това, кой как се справя на фондовата борса, всеки един от играчите ще има свой ранг. За да проверите на кое място сте Вие, натиснете бутона “**Ranking**”. В тази листа от играчи можете да избирате всеки един от тях и да разглеждате историята на транзакциите му.

NO	NAME	NET WORTH	LAST	TRADES	TOTAL RETURNS
1	15121022 sevilay mehmed	\$8,994.28	0.00%	18	\$3,994.28
2	15121013 Hatidje Ramadan	\$8,920.48	0.00%	55	\$3,920.48
3	Nikola Iliev	\$8,767.19	0.00%	24	\$3,767.19
4	asa asa	\$6,742.07	0.00%	342	\$1,742.07
5	Martin 15120182 Petrov	\$6,713.89	0.00%	6	\$1,713.89
6	15121004bircan mumun	\$6,176.48	0.00%	19	\$1,176.48
7	Warffolii Borisova	\$5,907.32	0.00%	273	\$907.32

Допълнително може да участвате в дискусиите на форума на играта, като натиснете бутона “**Discussions**”.

VI. Изпълнение на поръчките

Поръчките в играта се изпълняват възможно най - реалистично.

- Пазарна поръчка по време на часовете за търгуване - изпълнява се веднага.
- Пазарна поръчка при отваряне (или пусната преди отваряне на борсите). Изпълнява се около 1 минута след отварянето на пазара, при положение, че има достатъчно търгуем обем от съответната ценна книга. Ако има частично покритие - сделката се изпълнява до наличния размер. Ако няма търгуем обем – на всяка минута автоматично се повтаря заявката до затварянето на борсата, а след това се прекратява поръчката.
- Пазарна поръчка на затваряне - изпълнява се без закъснение след затваряне на пазара, при условия за покритие както по-горе.
- Лимитирани поръчки. Позволен са два вида лимитирани поръчки - поръчка в рамките на деня и поръчка до отказване от сделката. Поръчката се регистрира и стои в изчакващ режим до достигане на условията по нея. В случай на рязко надхвърляне на условията ("overshooting"), сделката се сключва в полза на състезателя. Симулацията прави проверка на няколко минути и е възможно през периода между две поръчки да бъде достигнато лимитиращото условие, но пак да се обърне цената, така че следващата проверка да не го отчете. В такъв случай поръчката не се изпълнява.
- Покупателна сила - състезателите могат да купуват в рамките на свободните средства за търгуване плюс позволената от маргин сметка сума. В случай, че бъдат дадени поръчки за по - голяма от това сума, се изпълняват по ред на заявка. Тези, за които не достигат средства, се отказват автоматично.
- Търгуване с взаимни фондове - поръчките се изпълняват след затварянето на борсата. Изпълняват се по NAV ("Net Asset Value" или "Public Offering Price") - чиста стойност на актива, която се изчислява един път на ден след затварянето на пазара. Поръчките, пуснати след това, остават за изпълнение за следващия ден.
- Търгуван обем - ако състезател даде поръчка за закупуване на по-голям обем от наличния, тя се изпълнява частично до размера на наличността.